

TÕRVA VALLAVOLIKOGU

VOLIKOGU ISTUNGI PROTOKOLL

Tõrva

15.05.2025 nr 1-1/2025/5

Algus 16.00

Lõpp 18.20

Istungit juhatas volikogu esimees Maido Ruusmann, protokollis vallasekretär Signe Kiin.

Võtsid osa volikogu liikmed: Rein Reinsalu, Tiiu Vips, Eero Viisu, Virgo Kosemets, Enn Mihailov, Marge Udras, Kalle Vister, Tarmo Tamm, Giia Tetlova, Arnold Looga, Harry Mägi, Romet Piller, Maido Ruusmann, Heli Holm, Allan Ilisson, Ahti Saar, Ilmar Kõverik, Indrek Valner, Hardo Lust.

Puudusid: Ülle Juht ja Karl Kirt.

Istungist võtsid kutsututena osa: vallavanem Helen Elias, abivallavanem Aivar Uibu, vallavalitsuse liige/vallamajanduse osakonna juhataja Tõnu Jaansalu, vallasekretär Signe Kiin, avalike suhete spetsialist Ingeri Aer, kriisispetsialist Ahto Uuspalu, Elektrilevi elektrivõrgu arendusinsener Peeter Hüsson, Elektrilevi suurliitumiste haldur Ivari Saare.

Volikogu istungil osales ka Tõrva Noortevolikogu aseesimees Matthias Kalja.

Volikogu esimees avas istungi ja palus esitada ettepanekud seoses väljasaadetud istungi päevakorraga.

Ettepanekuid ei esitatud.

Istungi juhataja pani päevakorra hääletusele.

Otsustati: 16 poolthäälega kinnitada istungi päevakord.

Päevakord:

1. Ülevaade Tõrva valla elektriühenduste olukorrast, katkestustest ja investeeringutest
2. Ülevaade kriisivalmidusest Tõrva vallas
3. Tõrva valla korraldatavate elutähtsate teenuste kirjeldus ja toimepidevuse nõuded
4. Volikogu liikmete arvu määramine, valimisringkonna moodustamine ning mandaatide arvu määramine
5. Valla valimiskomisjoni moodustamine
6. Tõrva valla esindaja nimetamine hoolekogudesse
7. Vallavanema informatsioon

1. Ülevaade Tõrva valla elektriühenduste olukorrast, katkestustest ja investeeringutest

Ettekandjad: Elektrilevi elektrivõrgu arendusinsener Peeter Hüsson
suurliitumiste haldur Ivari Saare

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna Peeter Hüssonile.

16.05 – istungile saabus Rein Reinsalu

16.07 – istungile saabus Eero Viisu

Peeter Hüsson andis ülevaate piirkonna probleemidest ja kavas olevatest investeeringutest. Elektrilevi hallata on 63 000 km liine ja 25 000 alajaama üle Eesti. Investeeringute eesmärgiks on ilmastikukindlama võrgu ehitamine. Tõrva linnas on 2025-2026 kavas kaablivõrgu ehitus, Helme piirkonnas läks algus kaablisse. 2027.a. on kavandatud edasi tegevus KEK-i fiidriga, et saaks linna sisse arendatud kaablivõrk. Koorküla fiidril paneme kaetud juhetoa, asendame ühe alajaama. 2027. a. investeeringute maht on 1,5 miljonit. Tõrva linna osa sellel aastal ca 700 000. Liinikoridoride hooldustööd Tõrva-Nuia ja Tõrva-Suislepa fiidril. Metsaaladel on rikkeid palju. Uued alajaamad on telejuhitavad, rikke korral ei pea kohale minema, saab kaugelt reguleerida. Elektrilevi on käivitanud seoses tormidega elektrilevi kriisireservi, kontoris inimesed tegelevad rikete kaardistamisega ja helistavad klientidele tagasi. Hangitakse täiendavaid partnereid, laiendatakse ja avardatakse liinikoridore, ca 2000 ha aastas.

Ivari Saare märkis, et Elektrilevi esindajad tulevad hea meelega kohapeale. Jõudsime põgusalt üle vaadatud esitatud küsimused. Peamine probleem oli katkestused. Väga paljud katkestused on seotud Koorküla fiidriga. Veebruarist alates Tõrva-Koorküla fiidri võimsuslüliti on olnud rikkeliselt väljas, toidetud on kahe teise fiidri kaudu ja viga otsitud. 20. mail on kavas Koorküla fiidri võimsuslüliti remont. Küsitud oli ka, et kas katkestuste korral peaks saama võrgutasust vabastuse. Kahjuks seda teha ei saa, võrgutasud on ainuke sissetulek, millest Elektrilevi investeeringuid teeb. Kui Elektrilevi poolt rikume lepingut, siis võrgutasu alandatakse. Kui on tegemist rikega, mille tõttu lähevad läbi seadmed, tasub meie poole pöörduda ja saata kahjunõue. Kui süülisus on Elektrilevil olemas, siis hüvitatakse Elektrilevi põhimõtete kohaselt. Elektrilevi lähtub Eestis kehtivast pingestandardist, mille järgi lühiajalisi katkestusi (pingelohkused) katkestusteks ei loeta. Tundlikumate seadmete osas tulebki kasutada upse. Püüdleme selle poole, et lühiajalisi katkestusi oleks vähem. Lühiajaliste katkestuste kohta ei ole võimalik saata ka teavitusi. Elektrilevi huvi ei ole kellelegi katkestusi tekitada. Kui katkestused on, siis palume kindlasti pöörduda meie poole kas infotelefonil 1343 või Maru rakenduse kaudu. Küsitud oli Spordi 1 alajaama ümbertöstmise kohta. See saab tehtud käesoleva aasta lõpuks.

Maido Ruusmann tegi ettepaneku, et esitatud küsimustele saadetakse kirjalikud vastused ja saame lisada info volikogu protokollile.

Hardo Lust: kas Patküla katkestused lähevad ka Koorküla fiidri remondi alla?

Peeter Hüsson: see jääb kaugemale. Võrgud jooksevad seal päris palju metsa mööda. Täna seal automaatikat ei ole.

Ivari Saare: koheselt ei oska vastata. Tuleks eraldi pöörduda.

Kalle Vister: kas Ala-Lopsu liin on nüüd lahendatud, seal on alati suuremate tormide puhul katkestused. Kas see on fookuses olnud?

Peeter Hüsson: sinna sai rajatud telejuhitav alajaam. Täna ta veel kõiki rikkeid maha ei võta, tuleb veel edasi arendada.

Romet Piller: eelmisel suvel koduhoovis kukkus puu liinile, püüdsin süsteemi teatada, lõpuks helistasin. Mingit vastust ei saanud. Tuldi paari päeva pärast lahendama.

Ivari Saare: kas vool oli olemas?

Romet Piller: jah.

Ivari Saare: juhtimiskeskus näeb suurt pilti. Partnerid suunati ilmselt vastavalt prioriteetsusele.

Eelisjärjekorras need juhtumid, kus voolu ei ole. Probleem on, et kliendid ei saa aru, kas pöördumine jõudis kohale.

Indrek Valner: kui helistada rikkega, siis öeldakse, et kui me sõidame kohale ja selgub, et on teie viga, siis te maksate trahvi.

Ivari Saare: meil on suur organisatsioon. Klienditeenindajaid on palju, neid koolitatakse. Sellist ähvardust ei tohiks loomulikult olla.

Enn Mihailov: novembris oli Hummulis ridamisi katkestusi, peale seda enam ei ole. Liinide alt lõigatakse puid. Mille alusel neid töid tehakse? Kui sõita Piirist Koorküla poole, siis see liin on seal metsa kasvanud ja seal on probleemid.

Ivari Saare: katkestuste korral andke teada. Samuti kui on muud probleemid.

Hardo Lust: kas Helme alajaam on Elektrilevi või Eleringi all. Seal on võimsus otsas.

Peeter Hüssoon: puudutab Eleringi poolset osa.

Ivari Saare: saime kokkuleppele, et korraldame sel teemal eraldi kokkusaamise.

Istungi juhataja tänas ettekandjaid.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

Esitatud küsimused Elektrilevile ja Elektrilevi vastused on lisatud protokollile.

2. Ülevaade kriisivalmidusest Tõrva vallas

Ettekandja: kriisispetsialist Ahto Uuspalu

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna Ahto Uuspalule.

Ahto Uuspalu ettekanne on lisatud protokollile.

15.58 – *saabus Allan Ilisson*

Indrek Valner: jahimeestel on olemas raadiosaatjad.

Ahto Uuspalu: selle info lisame kogukondade kriisiplaanidesse, kui jahimehed on nõus oma süsteeme kriisisituatsioonis kasutusse andma.

Enn Mihailov: Hummuli valla ajal osteti mitu generaatorit, mis nende seis on?

Tõnu Jaansalu: kõik olemasolevad generaatorid on hooldatud ja töökorras.

Heli Holm: kas on mõeldud ka inimeste toiduvaru tagamisele?

Ahto Uuspalu: täna toiduvaru ei ole. Tõrva linna tuleb kriisipood.

Helen Elias: Tikste Coopist saab kriisipood.

Heli Holm: kas kriisi ajal terviseprobleeme jääb lahendama kiirabi või ka tervisekeskus? Kas on olemas ka ravimite varud?

Ahto Uuspalu: seda ei ole praegu arutatud, kuid sellele tuleb mõelda.

Ilmar Kõverik: kas konsistooriumi või Helme kirikuga on kammersaali kasutamiseks leping tehtud? Kui inimesed sinna kogunevad, kes vastutab sealsete näituste ja vara eest? Kes teeb ukse lahti ja paneb pärast kinni?

Ahto Uuspalu: 72 tundi on aega leida inimene. Coopiga on sõlmitud koostööleping varjumiskoha osas. Mul ei olnud infot, et kammersaal ei ole valla asutus. Kammersaali kasutuseks tuleb siis ka sõlmida leping.

Tarmo Tamm: eeldan, et Veejõul on olemas suuremates asulates vee andmise valmidus.

Soojamajandus – kas selles osas on valmidused olemas? Kaugkütte taga on gümnaasiumi piirkond, Ritsu elamud, KEK-i elamud.

Ahto Uuspalu: KEK-is on reservkatlamaja olemas.

Tõnu Jaansalu: SW Energia on kinnitanud, et on olemas reservkatlamajad. SW Energia tegeleb ka Ala kortermajadega. Hummuli mõisas on generaatori valmidus olemas. Veepumbajaamades on generaatori valmidus olemas. Veetöötlusjaamas on statsionaarne generaator.

Ahto Uuspalu: need asjad peavad kõik kirja saama.

Matthias Kalja: gümnaasiumi A-korpuse garderoob varjumiskohana ei vasta kõigile nõuetele.
 Ahto Uuspalu: see ei vasta jah tuleohutusnõuetele, aga see pole varjumiskohana esmatähtis. Kui need ruumid renoveeritakse, viiakse nõuetekohaseks.
 Ilmar Kõverik: Riiska linnaosa kortermajad – varjumiskohad, mis olukord on?
 Ahto Uuspalu: ühistud peavad ise tegelema, selleks on võimalik toetust taotleda. Keldrid on varjumiskohad.
 Helen Elias: oleme ühistutele andnud infot, et nad peavad sellega tegelema, renoveerimisel sellega arvestama.
 Tarmo Tamm: KEK-i linnaosas peaks vaatama kortermajade keldrite olukorra üle, et kõik ühistud ei tormaks seda tegema. See on renoveerimise teema, kui on võimalik neid rahasid saada. Ühistuid peaks suunama.
 Enn Mihailov: kas Tõrvas on sireen?
 Maido Ruusmann: Tõrvas ei ole.
 Enn Mihailov: võiks selgitada, mis see maksab, ehk on omavalitsusel mõistlik see soetada.
 Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

3. Tõrva valla korraldatavate elutähtsate teenuste kirjeldus ja toimepidevuse nõuded

Ettekandja: kriisipsiialist Ahto Uuspalu

Ahto Uuspalu selgitas, et hädaolukorra seadus kohustab antud määruse vastu võtma. Määruse koostamiseks on olemas juhend. Kes hakkavad olemas elutähtsa teenuse osutajad, tuleneb eriseadustest. Määruses on elutähtsa teenuse kirjeldus, nõuded teenustasemele, katkestuse lubatud aeg. Määruse eelnõu sai saadetud Tõrva Veejõud OÜ-le ja SW Energia OÜ-le kui potentsiaalsetele elutähtsa teenuse osutajatele.

Arnold Looga: soojamajanduse nõuete juures ma ei näinud nõuet, et peab olema olemas kütus.
 Tuleks reguleerida, milline peab olema kütuse varu.

Ahto Uuspalu: määrus on tehtud Päästeameti soovitude alusel.

Virgo Kosemets: me tunnistame, et meil pole ühtegi konkreetset firmat, kes tegeleb teedega. Samas määruses on see osa sees. Kui meil ei ole ja ei tule seda, siis miks see on määruses?

Ahto Uuspalu: me täna ei tea kindlalt seda. Elutähtsa teenuse osutajad tuleb määrata. Kui mõnda ETO-d ei määrata, siis määruse see osa ei rakendu.

Heli Holm: määruse peame ikka vastu võtma. Täna ei tea öelda, sest töö alles algab.

Tõnu Jaansalu: ETO-sid hakkame alles määrama. Teede osas on küsimus lumetõrjes ja peab otsustama, keda määrata. Väiketalunikku ei saa määrata, seal on nii palju nõudeid ja kohustusi lisaks, et väikesed tegijad ei tule enam pakkuma. See on järjestikune protsess ja peame otsustama, keda määrame ETO-ks.

Maido Ruusmann: saan aru, et töö antud valdkonnas läheb edasi.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu määrus nr 6 „Tõrva valla korraldatavate elutähtsate teenuste kirjeldus ja toimepidevuse nõuded“.

Määrus võeti vastu avalikul hääletamisel – poolt 17, erapooletuid 2.

4. Volikogu liikmete arvu määramine, valimisringkonna moodustamine ning mandaatide arvu määramine

Ettekandja: volikogu esimees Maido Ruusmann

Maido Ruusmann selgitas, et iga nelja aasta tagant tuleb neid küsimusi otsustada. Volikogu liikmete minimaalne arv Tõrva vallas on 17. On pakutud, et võiks olla 17, 19 või jätta samaks. Kulude mõttes on volikogu kogu eelarve 0,8% valla eelarvest.

Virgo Kosemets tegi ettepaneku määrata volikogu liikmete arvuks 17.

Romet Piller: Valimisliit Ühtne Kogukond teeb ettepaneku määrata volikogu liikmete arvuks 19.

Hardo Lust: teen ettepaneku jätta volikogu liikmete arv samaks – 21 liiget.

Romet Piller: elanike arv on vähenenud, juba see võiks olla argument liikmete vähendamiseks.

Kalle Vister: pooldan jätta 21, piirkond on päris suur, igast piirkonnast saab tulla inimesi volikogusse.

Romet Piller: 21 liiget ei taga ühe ringkonnaga kuidagi, et liikmed tulevad erinevatest piirkondadest.

Maido Ruusmann: enne ühinemist tuli soov kogukondadest, et teha suurem volikogu.

Hardo Lust: komisjonide mehitamine võib ka keeruliseks minna väiksema liikmete arvuga arvestades nõuet, et vähemalt pooled komisjoni liikmed peavad olema volikogu liikmed.

Volikogu esimees pani hääletusele erinevad variandid:

- 17-liikmelise volikogu poolt oli 2 volikogu liiget;
- 19-liikmelise volikogu poolt oli 5 volikogu liiget;
- 21-liikmelise volikogu poolt oli 14 volikogu liiget.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 4 „Volikogu liikmete arvu määramine, valimisringkonna moodustamine ning mandaatide arvu määramine“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel – poolt 14, vastu 5.

5. Valla valimiskomisjoni moodustamine

Ettekandja: vallasekretär Signe Kiin

Signe Kiin tegi ettepaneku moodustada 5-liikmeline valimiskomisjon ning määrata 2 asendusliiget.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 5 „Valla valimiskomisjoni moodustamine“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel – poolt 19.

6. Tõrva valla esindaja nimetamine hoolekogudesse

Ettekandja: volikogu esimees Maido Ruusmann

Maido Ruusmann selgitas, et varasemalt on olnud haridusasutuste hoolekogudes volikogu esindaja. 2023. a nimetati kooli pidaja esindajaks abivallavanem. Kuna hariduskorralduses on käimas muudatused, siis on vajalik ka volikogu suurem kaasatus hoolekogude töös. Vallavalitsuse töötajad osalevad protsessides igapäevaselt. Volikogu haridus- ja kultuurikomisjon arutab olulisemaid haridusküsimusi. Ettepanek nimetada hoolekogudesse esindajaks komisjoni esimees Indrek Valner.

Romet Piller: miks otsusel puudub seletuskiri? Ja miks määramine toimub praegu? Tavapäraselt hoolekogude koosseisud kinnitatakse sügisel, miks seda muudatust siis ei võiks teha?

Signe Kiin: otsuse puhul ei ole seletuskiri kohustuslik. Tegemist ei ole ka mahuka eelnõuga.

Maido Ruusmann: proovime edaspidi seletuskirja teha. Kuna praegu on aktiivsed muudatusprotsessid, siis on küsimus ka praegu päevakorras.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 6 „Tõrva valla esindajate nimetamine hoolekogudesse“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel – poolt 15, vastu 2, erapooletuid 2.

7. Vallavanema informatsioon

Ettekandja: vallavanem Helen Elias

Vallavanem Helen Elias andis lühiülevaate vahepealsetest sündmustest ja arengutest. Info on volikogu liikmetele laiali saadetud.

Arnold Looga: kas Tõrva Gümnaasiumist gümnaasiumi õpilaste väljalangemine on jäänud seisma?

Helen Elias: 10. klassist ei ole ühtegi õpilast välja langenud siiani.

Maido Ruusmann: edastasin kooli direktorile palve saada infot, kui palju Tõrva koolide 9. klassi lõpetajatest jätkavad õpinguid gümnaasiumis, kui ei, siis kuhu nad suunduvad, kas Valka, Tartusse või kutseõppesse.

Allan Ilisson: lugesin ülevaatest, et toimus õppepäev nutisõltuvuse teemal. Kui palju inimesi osales? Mis on järeldused?

Helen Elias: hetkel jään vastuse võlgu, pean täpsustama.

Allan Ilisson: kooli alguse kellaaja küsimuse osas peaks suhtlema maainimestega. Kui vanem peab kella kaheksaks minema tööle, siis kuidas ta saab lapse viia kooli kella üheksaks? Maainimestele on see suur probleem, kui nad ei saa neid käike ühitada.

Helen Elias: kaardistus on kooli poolt tehtud, kes kust tuleb ja kuidas. Kõigi asjaoludega tuleb arvestada, samuti peab muudatuste korral bussiliiklus muutuma.

Romet Piller: koolijuhina leian, et kooli alguse küsimuses peame lähtuma eelkõige õpilaste huvidest. Kella kaheksane koolipäeva algus on ajale jalgu jäänud.

Maido Ruusmann: ei pisenda alust, miks muudatusi soovitakse teha. Oleme hariduse koondanud keskusesse. Oluline on hariduse kättesaadavus, peame kaaluma kõiki olusid.

Arnold Looga: hea, et lõpuks hakatakse väärtustama ka suure potentsiaaliga ordulinnust ja korraldama seal üritusi. Kindlasti tuleb seal mõelda ligipääsetavuse küsimuse peale, kuidas vanemad inimesed sinna pääsevad?

Helen Elias: trepid korrastame lähiajal. Olen nõus, et antud kohta saaks paremini väärtustada.

Tarmo Tamm: Helme bussijaama juurest on eelmisel korral viidatud reklaamsilt kadunud. Helme mõisa peahoone ees on autoromu ja silt on maja nurga taga.

Maido Ruusmann: sellega tuleb vallavalitsusel tegeleda.

Romet Piller: millal tullakse volikogusse muusikakooli reorganiseerimise küsimusega?

Helen Elias: kiirustama ei hakka, mõtestame asjad läbi ja otsustame ehk järgmisel kevadel. Otsime uue juhi ja siis hakkame liikuma. Oleme käinud väljasõitudel erinevates huvikoolides.

Romet Piller: oleme juba 4 aastat rääkinud sellest, et Tikste Coopi väljasõit tuleks ära märgistada joontega, millal selle võiks tehtud saada?

Maido Ruusmann: õige märkus, palun arvestada.

Heli Holm: kooli alguse kellaaja küsitlustesse võiks kaasata ka lasteaia laste vanemad.

Allan Ilisson: värskest vallalehest oli hea lugeda, et turuhoone korrastamisse kaasatakse noori. Minu tähelepanek on selline, et väga palju pööratakse tähelepanu noortele ja samuti saavad tähelepanu suured ettevõtted. Eakad on jäänud tahaplaanile. Samuti on meil Tõrvas ka väiksemaid ettevõtjaid, võiks ka neid mõnikord tunnustada.

Maido Ruusmann: ettevõtjate osas on mõte, et võiks tuua kategooriaid juurde tunnustamisel. Siiani on lähtunud vallaeelarve vaatest. Olen nõus, et ka väikeettevõtjad on valla jaoks olulised.

Helen Elias: „Teadmisi turguta Tõrvas“ loengusari on suunatud eakatele. Proovime sügisel alustada ka väärivate ülikooli programmiga.

Kalle Vister: millal on teede tolmutõrje plaanis? Kas on plaanis teha ka jäätmete kogumist, nt eterniiti?

Tõnu Jaansalu: tolmutõrje leping on sõlmitud. Vihmase ilmaga ei saa teha. Kui ilm läheb paremaks, siis alustame.

Kalle Vister: millal toimub Ala kalmistu tee pindamine?

Tõnu Jaansalu: praegu võtame pakkumusi. Kui ilm paraneb, siis saame sellega alustada.

Aivar Uibu: meil ei ole eraldi jäätmeringe Keskkonnateenustega sõlmitud hankelepingus kokku lepitud. Eterniidi kogumine toimus varasemalt maavalitsuse kaudu. Hetkel ei ole plaanis.

Maido Ruusmann: varasemalt oli Valgamaa Omavalitsuste Liidul KIK-ist taotletud projekti kaudu vahendid eterniidi kogumiseks. Täna saab jäätmejaama tasuta ära viia 200 kg eterniiti ühe pereliikme kohta.

Tiiu Vips: juhin tähelepanu, et Helme kalmistul on tööriistad ja kärud väga halvas seisukorras.

Volikogu esimees kuulutas volikogu istungi lõppenuks.

Järgmine volikogu istung toimub 19. juunil.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maido Ruusmann
volikogu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Signe Kiin
protokollija